

USNESENÍ

Okresní soud v Bruntále rozhodl Mgr. Romanou Tatarčíkovou, notářkou se sídlem v Krnově, s kanceláří na adrese Krnov, Pod Bezručovým vrchem, Hlavní náměstí 36/1b, jako soudní komisařkou, pověřenou soudem k provedení úkonů v řízení o pozůstalosti po

XXX XXX,

datum narození XXX, rodné číslo XXX, posledně bytem XXX, zemřelém dne XXX, se zanecháním právního jednání pro případ smrti, avšak bez nařízení dědické posloupnosti zřízením svěřenského nástupnictví, doložením času nebo jiným způsobem, jehož účastníky jsou:

1. pozůstalý syn XXX XXX XXX, XXX, datum narození XXX, bytem XXX, zastoupen XXX XXX XXX, advokátem se sídlem XXX,
2. pozůstalá sestra XXX XXX, datum narození XXX, bytem XXX, zastoupena XXX XXX XXX, advokátem se sídlem XXX,
3. pozůstalá neteř XXX XXX, datum narození XXX, bytem XXX, zastoupena pozůstalou sestrou XXX XXX, datum narození XXX, bytem XXX,
4. pozůstalý synovec XXX XXX, datum narození XXX, trvalý pobyt XXX, adresa pro doručování XXX, zastoupen pozůstalou sestrou XXX XXX, datum narození XXX, bytem XXX,
5. pozůstalý synovec XXX XXX, datum narození XXX, bytem XXX, zastoupen pozůstalou sestrou XXX XXX, datum narození XXX, bytem XXX,

takto:

Pozůstalému synovi XXX XXX XXX, XXX, datum narození XXX, bytem XXX, se ukládá, aby ve lhůtě dvou (2) měsíců od nabytí právní moci tohoto usnesení podal u Okresního soudu v Bruntále žalobu proti závětním dědicům - pozůstalé sestře XXX XXX, datum narození XXX, bytem XXX, pozůstalé neteři XXX XXX, datum narození XXX, bytem XXX, pozůstalému synovci XXX XXX, datum narození XXX, trvalý pobyt XXX, adresa pro doručování XXX a pozůstalému synovci XXX XXX, datum narození XXX, bytem XXX, na určení, že je dědicem zůstavitele, a aby současně o podání žaloby vyrozuměl pověřenou soudní komisařku.

Nebude-li žaloba ve stanovené lhůtě podána, bude-li řízení o žalobě zastaveno nebo bude-li žaloba odmítnuta, platí, že spor o dědické právo byl vyřešen v neprospěch toho, kdo měl své dědické právo uplatnit žalobou.

Odůvodnění:

1. Po úmrtí zůstavitele zahájil Okresní soud v Bruntále podle ustanovení § 138 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (dále jako „z.ř.s.“) řízení o pozůstalosti a dne 3. 1. 2017 pověřil provedením úkonů v tomto řízení Mgr. Romanu Tatarčíkovou, notářku se sídlem v Krnově.
2. Zůstavitel byl rozvedený, žil sám a měl jediného syna. Jako dědic ze zákona první dědické třídy by tedy ve smyslu ustanovení § 1635 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen jako „o.z.“) přicházel v úvahu pozůstalý syn XXX XXX XXX, XXX
3. V průběhu řízení byla zjištěna existence pořízení pro případ smrti – závěti zůstavitele ze dne XXX sepsané vlastní rukou zůstavitele (tj. holografně) ve formě soukromé listiny, která byla u předběžného šetření předložena pozůstalou sestrou XXX XXX a která je dle prohlášení pozůstalé sestry XXX XXX sepsána a podepsána vlastní rukou zůstavitele (dále jen jako „Závět' zůstavitele ze dne XXX“). Text Závěti zůstavitele ze dne XXX je následujícího znění:
„V XXX XXX Závět'. Jedu na hřiby na motorce s XXX. Kdyby se mi něco stalo, všechno odkazuji své sestře XXX XXX a jejím dětem“. Žádné jiné pořízení pro případ své smrti dle provedených šetření zůstavitel nezanechal.
3. Děti pozůstalé sestry XXX XXX jsou XXX XXX, datum narození XXX, XXX XXX, datum narození XXX a XXX XXX, datum narození XXX. Žádné jiné děti pozůstalá sestra XXX XXX nemá a nikdy neměla.
4. Pozůstalá sestra XXX XXX, pozůstalá neteř XXX XXX, pozůstalý synovec XXX XXX a pozůstalý synovec XXX XXX, po poučení o možnosti popřít pravost Závěti zůstavitele ze dne XXX, pokud mají za to, že podpis na Závěti zůstavitele ze dne XXX není podpisem zůstavitele (§ 1673 odst. 1 o.z.), jakož i o možnosti namítnout neplatnost této Závěti zůstavitele ze dne XXX i z jiných důvodů, shodně prohlásili, že Závět' zůstavitele ze dne XXX považují za pravou a platnou a nemají vůči ní žádných námitek.
5. Pozůstalý syn XXX XXX XXX, XXX namítl, že Závět' zůstavitele ze dne XXX považuje za neplatnou, vůle zůstavitele zachycená v předmětné listině měla být podle jeho názoru vyložena tak, že se vztahuje toliko k případnému úmrtí dne XXX, a rovněž má za to, že nejde o vážnou vůli, která by směřovala k pořízení pro případ smrti.
6. Na základě usnesení Okresního soudu v Bruntále ze dne 13. 3. 2018 č.j. 22 D 13/2017 – 131 bylo rozhodnuto tak, že s pozůstalou sestrou XXX XXX, s pozůstalou neteří XXX XXX, s pozůstalým synovcem XXX XXX a s pozůstalým synovcem XXX XXX, bude nadále v řízení o pozůstalosti jednáno jako s dědici zůstavitele ze závěti ze dne XXX. Pozůstalému synovi XXX XXX XXX, XXX, se jako dědici zůstavitele ze zákona I. dědické třídy ukončuje účast v řízení o pozůstalosti. S pozůstalým synem XXX XXX XXX, XXX však bude nadále v řízení o pozůstalosti jednáno jako s nepominutelným dědicem zůstavitele.
7. Proti tomuto usnesení podal pozůstalý syn XXX XXX XXX, XXX odvolání. Krajský soud v Ostravě vydal dne 29. 4. 2019, usnesení č.j. XXX, kterým usnesení soudu prvního stupně potvrdil, přičemž vycházel ze závěru, že Závět' zůstavitele ze dne XXX je platnou závětí zůstavitele, která podle „věcného obsahu splňuje veškeré formální náležitosti závěti, a to jak podle právní úpravy v době pořízení, tím spíše podle právní úpravy účinné v době úmrtí zůstavitele“.
8. Proti tomuto usnesení Krajského soudu podal pozůstalý syn XXX XXX XXX, XXX dovolání. Nejvyšší soud vydal dne 7. 4. 2020 usnesení č.j. XXX, kterým usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 4. 2019, č.j. XXX a usnesení Okresního soudu v Bruntál ze dne 13. 3. 2018, č.j. XXX, zrušil a věc vrátil Okresnímu soudu v Bruntále k dalšímu řízení. Z odůvodnění citovaného usnesení Nejvyššího soudu vyplývá, že „vycházejí z uvedených ustanovení § 169 odst. 1 a § 170 odst. 1 z.ř.s. je v dané věci zřejmé, že spor mezi

účastníky řízení o tom, zda předmětná závěť je podmíněným právním úkonem, vázaným jen na případ, kdy by se zůstaviteli v souvislosti s tím, že jede na hřiby na motorce s XXX, něco stalo, mohl být vyřešen přímo v řízení o pozůstalosti vydáním usnesení podle ustanovení § 169 odst. 1 z.ř.s. Jestliže se však k tomuto sporu, k jehož vyřešení „postačovalo“ právní posouzení, připojil i spor o to, zda byla předmětná závěť míněna zůstavitelem vážně, je nepochybné, že k vyřešení otázky platnosti závěti i z tohoto hlediska je třeba provádět dokazování k objasnění této sporné skutečnosti. Proto byl na místě postup podle ustanovení § 170 odst. 1 z.ř.s., tj. odkázání toho (těch), jehož (jejichž) dědické právo se jeví se zřetelem k okolnostem případu jako nejslabší, aby své právo ve stanovené lhůtě uplatnil (uplatnili) žalobou ve sporném soudním řízení. Pokud se tak nestalo, trpí řízení o pozůstalosti (v němž bylo dovoláním napadené usnesení odvolacího soudu vydané posled ustanovení § 169 odst. 1 z.ř.s.) vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci.“

9. Podle ustanovení § 1672 o.z. uplatňuje-li právo na dědictví více osob a odporují-li si, odkáže soud toho z dědiců, jehož právní důvod je slabší, aby své právo uplatnil žalobou. Nepodá-li tento dědic žalobu ve lhůtě určené soudem, nezaniká sice jeho dědické právo, avšak při projednání pozůstalosti se k němu nepřihlíží. Podle ustanovení § 170 odst. 1 z.ř.s. v případě, že pro vyřešení sporu o dědické právo je třeba prokázat skutečnosti, které jsou mezi dědici sporné, soud usnesením odkáže toho z účastníků, jehož dědické právo se jeví se zřetelem k okolnostem případu jako nejslabší, aby své právo uplatnil žalobou; k podání žaloby určí lhůtu, která nesmí být kratší než 2 měsíce. Podle ustanovení § 1673 odst. 1 věta druhá o.z. proti dědici, který se opírá o závěť nepopřenu co do pravosti, se odkáže k podání žaloby každý zákonný dědic. S ohledem na výše uvedené, tedy že mezi účastníky vznikl spor o dědické právo a je mezi účastníky sporné, kdo je dědicem zůstavitele, postupoval soud, který je ve smyslu ustanovení § 243g ods. 1 a ustanovení § 226 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. občanského soudního řádu vázán právním názorem dovolacího soudu, dle ustanovení § 1672 o.z. a § 170 odst. 1 z.ř.s., když tímto usnesením odkázal toho z účastníků, jehož dědické právo se jeví se zřetelem k okolnostem případu jako nejslabší, aby své právo uplatnil žalobou.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je možné podat odvolání ke Krajskému soudu v Ostravě, a to do 15 dnů ode dne doručení tohoto usnesení prostřednictvím Okresního soudu v Bruntále, se sídlem Bruntál, Partyzánská 11, nebo prostřednictvím Mgr. Romany Tatarčíkové, jako pověřené soudní komisařky, s kanceláří na adrese Krnov, Pod Bezručovým vrchem, Hlavní náměstí 36/1b.

Krnov 30. listopadu 2020

Mgr. Romana Tatarčíková v.r.
soudní komisařka